

Összefoglaló helyzetjelentés. Résumé de la situation en Hongrie.

Népmozgalom. — Munkanélküliség. — Gépjárműállomány. — Áralakulás. — Pénzügyi betétek. — A részvények értéke. — Fizetési képességek. — Váltóóvások. — Gazdasági jelzőtábla. — Rajzok a gazdasági jelzőtáblához.

Mouvement de la population. — Chômage. — Effectif des véhicules à moteur. — Formation des prix. — Dépôts en banque. — Indice des actions. — Insolvabilités. — Lettres de change protestées. — Tableau économique. — Graphiques au tableau économique.

Mouvement de la population. En septembre 1928, le nombre des nouveaux mariés (5466, 7·8⁰/₁₀₀) s'est élevé de 11·2% par rapport au mois correspondant de l'année dernière et de 39·5% par rapport au mois précédent. Les naissances vivantes (18.745, 26·8⁰/₁₀₀) ont été supérieures de 1·4% au mois correspondant de l'année dernière et inférieures de 4·6% au mois précédent. Le nombre des décès (11.911, 17·0⁰/₁₀₀) a augmenté de 13·9% par rapport au mois correspondant de 1927; il a diminué de 10·0% relativement au mois précédent. La mortalité infantile (3.889, soit 20·7 pour 100 nés vivants) a augmenté de 16·2% par rapport à septembre 1927 et a diminué de 17·8% relativement au mois précédent. L'accroissement de la population a été de 0·8⁰/₁₀₀ contre 11·6⁰/₁₀₀ en septembre 1927.

Chômage. En septembre dernier, les syndicats socialiste-chrétien et social-démocrate ont enregistré 12.952 chômeurs (dont 86·9% d'hommes et 13·1% de femmes), soit 11·9% de plus qu'au mois correspondant de l'année dernière et 3·1% de moins qu'au mois précédent. Le nombre des hommes y a diminué de 0·2%; celui des femmes de 18·5%. 55·6% des chômeurs habitaient Budapest; comparativement au mois précédent, le nombre en a baissé de 4% et celui des chômeurs de province de 1·8%. Au point de vue de la profession, le nombre des chômeurs a augmenté dans le bâtiment (+ 16·0%), dans l'industrie du vêtement (+ 16·8%), dans l'industrie de la reproduction (+ 1·3%); il a diminué notablement dans les industries du bois (— 26·5%) et du cuir (— 19·8%) et parmi les employés d'hôtels et de restaurants (— 8·6%).

A Budapest, sur 100 offres il y a eu 179 demandes; en province, 127. On a pu placer 40·2% des sans-travail (en août 41%), dont 33·6% à Budapest et 53·7% en province.

Effectif des véhicules à moteur. A la fin de septembre 1928, déduction faite des véhicules à moteur retirés de la circulation, l'effectif montait à 23.163, dépassant de 873 (+ 3·9%) celui d'août. C'est le nombre des motocyclettes (+ 346, 4·6%) et des automobiles à personnes (+ 342, 3·6%) qui a augmenté le plus.

A Budapest il y avait 13.126 véhicules à moteur en circulation (56·7% de l'effectif total).

Formation des prix. En septembre dernier, l'indice des prix de gros s'est élevé en Hongrie de 134 à 137 (+ 3 points). Parmi les objets d'alimentation, seules les céréales ont baissé quelque peu;

le beurre, la viande de boeuf et surtout l'oeuf et l'haricot ont augmenté si sensiblement que l'indice des objets d'alimentation a monté de 3 points. Dans le groupe des matières premières et produits de l'industrie, on voit une hausse notable pour l'étain, la houille, le lignite, et une baisse légère pour les fils de coton et la laine brute.

L'indice du coût de la vie, y compris le loyer, s'est élevé de 120·1 à 121·1 et sans le loyer un peu davantage, de 131·1 à 132·4. L'augmentation est due à la hausse de l'indice des objets d'alimentation et du chauffage et de l'éclairage; les loyers et les prix des articles de vêtement n'ont pas changé. Parmi les objets d'alimentation, le lait et les haricots ont considérablement augmenté, tandis que le prix du pain et de la farine à faire cuire a légèrement diminué.

Dépôts en banque. Du 31 août au 30 septembre, aux 13 principales banques budapestoises et à la Caisse d'épargne postale les dépôts d'épargne se sont élevés de 457·3 millions de pengős à 464·2 millions (+ 6·9 millions), atteignant 46·3% de l'effectif de 1913. Les dépôts sur comptes courants y ont diminué de 9·5 millions de pengős à cause de la baisse des dépôts en valeurs intérieures (16·9 millions de pengős); par contre les dépôts en valeurs extérieures se sont fort élevés (de 7·4 millions de p.). Le 30 septembre 1928, les dépôts sur comptes courants représentaient 92·3% de l'effectif de 1913.

L'indice des actions, qui montre la formation de la valeur des actions cotées à la Bourse de Budapest, a baissé de 19·9 à 19·5 en septembre. Les actions des raffineries de sucre, des usines à gaz et à électricité et surtout celles des brasseries et des distilleries ont fort baissé. Il y a eu une hausse sensible pour les actions d'industrie textile. Les autres catégories d'actions ne présentent guère de changement.

Insolvabilités. Le nombre des insolvabilités enregistrées en septembre (59 cas, avec 1.484.643 pengős d'actif et 2.360.621 p. de passif) présente une diminution de 11·9% par rapport à celui du mois précédent (67). Le nombre des insolvabilités terminées a été de 79 (contre 139 en août); les actifs y montaient à 3.316.721 pengős et les passifs à 4.871.786.

A Budapest, il y a eu 20 nouvelles insolvabilités (33·9%), avec 756.058 pengős d'actif et 1.108.579 p. de passif; on y a terminé 26 in-

solvabilités avec 649.283 pengős d'actif et 1.393.920 p. de passif.

Letres de change protestées. En septembre, on a protesté 9.883 lettres de change (403 de moins qu'au mois précédent). La valeur totale (6,815.101 pengős) en présente une augmentation par rapport à août. A Budapest, il en a été protesté 3.208 (32·5%), d'une valeur totale de 2,925.811 pengős.

Népmozgalom. 1928 szeptember havában a házasságkötések száma (5.466, 7 8^o/₁₀₀) emelkedett 11·2%-kal a múlt év szeptember és 39·5%-kal ugyanezen év augusztusához képest. Az élveszületések száma (18.745, 26·8^o/₁₀₀), 1·4%-kal javult a múlt év szeptemberéhez és 4·6%-kal esett az 1928. év augusztusához viszonyítva. A halálozások száma (11.911, 17·0^o/₁₀₀) 13·9%-os emelkedést mutat az előző év szeptember és 10·0%-kal csökkent ugyanezen év augusztusával szemben. A csecsemőhalálozások száma (3.889, 100 élveszülöttre 20·7 csecsemőhalott) 16·2%-kal növekedett az előző év szeptember és 17·8%-kal esett az 1928 augusztusi viszonylatban. A szaporodási ezrelék 9·8, a múlt év szeptemberi 11·6^o/₁₀₀-kel szemben.

Munkanélküliség. A keresztényszocialista és szociáldemokrata munkanélküliek száma 1928 szept. hónapban 12.952 volt, 11·9% több, mint a múlt év ugyanezen hónapjában és 3·1%-kal kevesebb, mint 1928 augusztus havában. Az összes munkanélküliek közül 86·9% férfi és 13·1% nő volt. A férfi munkanélküliek száma 0·2%-kal, a nőké 18·5%-kal esett. A munkanélküliek 55·6%-a budapesti lakos, számuk a múlt hónaphoz viszonyítva 4%-kal, a vidékieké 1·8%-kal esett. Foglalkozás szerint a munkanélküliek száma emelkedett az építő-, (16·0%-kal), a ruházati-, (16·8%-kal) és sokszorosítóiparban (1·3%-kal). Nagyobb csökkenés látható a fa- (26·5%), a bőriparnál (19·8%) és a szállodai és étk. alkalmazottaknál (8·6%).

Budapesten 100 munkahelyre 179, vidéken 127 munkakereső esett. Munkához jutott a munkakeresők 40·2%-a (augusztusban 41%), Budapestén 33·6%-a, vidéken 53·7%-a.

Gépjárműállomány. Magyarország gépjárműállománya 1928 szeptember végén — a forgalomból kivont gépek leszámításával — 23.163 darab, 873 darabbal (3·9%-kal) több, mint augusztus havában. Legnagyobb a növekedés a kerékpároknál, 346 darab (4·6%) és a személykocsinál 342 darab (3·6%).

Budapesten a gépjárművek száma 13.126 darab, 56·7%-a az összes gépjárműállománynak.

Áralakulás. A magyar nagykereskedelmi indexszám szeptember hó folyamán 134-ről 137-re, vagyis három ponttal emelkedett. Az élelmezési cikkek közül a gabonaneműeknél mutatkozott némi árcsökkenés, a marhahús, vaj, de különösen a bab és tojás áremelkedése azonban jelentősebb mértékű volt, úgyhogy végeredményben az

Gépjárműállomány a hónap végén. — Effectif des véhicules à moteur en Hongrie, à la fin du mois.

Megnevezés Désignation	1928		Ebből Don't à Buda- pest
	VIII.	IX.	
Személykocsik — Aut. à personnes	9.435	9.777	5.305
Béraitók — Aut. de louage	1.150	1.172	846
Autóbuszok — Autobus . .	463	478	159
Teherkocsik — Autocamions	3.233	3.355	1.840
Egyéb gépkocsik — Autres automob.	544	570	408
Gépkocsik összesen — Automobiles au total	14.825	15.352	8.558
Motorkerékpárok — Motocyclettes	7.465	7.811	4.568
Géperejű járművek össz. Automob. et motocycl. au total	22.290	23.163	13.126

élelmezési cikkek indexe három pontos növekedést mutat. Az ipari nyersanyagok és termékek csoportjánál főleg az ón, a kőszén és barnaszén ára emelkedett jelentősen, míg a pamutfonál és nyersgyapjú áránál némi csökkenés tapasztalható.

A nagykereskedelmi árak indexszámai.

Indices des prix de gros en Hongrie.

(1913 = 100)

Megnevezés Désignation	1924	1925	1926	1927	1 9 2 8				
	XII	XII	XII	XII	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
	a hó végén — fin du mois								
Élelmezési cikkek és mezőgazd. termékek — Produits agricoles et alimentaires	156	120	120	127	132	131	129	132	135
Ipari anyagok és termékek — Matières nécessaires à l'industrie, produits d'industrie	163	138	130	141	138	139	137	136	138
Nyersanyagok — Matières premières	166	128	125	141	139	140	139	142	146
Gyártmányok — Objets fabriqués	154	132	128	130	132	131	128	127	127
Belföldi árak — Marchandises de Hongrie	157	120	120	134	136	135	134	136	137
Külföldi árak — Marchandises étrangères	166	150	139	138	134	135	133	132	136
Összes árak — Ensemble des marchandises	160	130	126	135	135	135	133	134	137

A létfenntartási költségek indexszáma lakbérrel együtt számítva 120·1-ről 121·1-re emelkedett. A ruházati cikkek árainak és a lakbérnek változatlansága mellett az emelkedés a fűtés-világítási és az élelmezési indexnövekedés folytán állt elő. Az élelmezési cikkek közül jelentősen emelkedett a tej és a bab ára, míg a kenyér- és főzliszt áránál némi csökkenés mutatkozik. A lakbér nélkül számított index valamivel nagyobb emelkedést — 131·1-ről 132·4-re — mutat.

Pénzintézeti betétek. A budapesti 13 legnagyobb pénzintézetnél és a postatakarékpénztárnál

Egy négytagú munkáscsalád heti kiadásainak alakulása indexszámokban.

Formation des dépenses hebdomadaires d'une famille ouvrière de 4 membres, en nombres-indices.

(1913 = 100).

Megnevezés Désignation	1924				1925				1926				1927				1928			
	VI.	VII.	VIII.	IX.	VI.	VII.	VIII.	IX.	VI.	VII.	VIII.	IX.	VI.	VII.	VIII.	IX.	VI.	VII.	VIII.	IX.
	a hó végén — fin du mois																			
Élelmezés — Alimentation ..	145	115	115	123·2	129·9	131·7	130·5	132·8	133·2											
Ruházat — Habillement ..	166	131	124	129·2	133·9	133·9	133·9	134·3	134·3											
Fűtés és világítás — Chauffage, éclair.	123	125	134	128·0	118·6	119·3	122·2	120·7	127·1											
Lakás — Logement	25	46	60	75·0	80·0	80·0	80·0	85·0	85·0											
Összes hetiköltség																				
Frais hébdomadaires totaux ..	116	102	105	113·0	117·1	118·2	117·8	120·1	121·1											
Összes hetiköltség a lakásbér nélkül																				
Frais hébdomadaires totaux, sans le loyer ..	149	119	119	124·9	128·8	130·1	129·7	131·1	132·4											

elhelyezett *takarékbetétek* állandéka augusztus 31-től szeptember 30-ig 457·3 millió pengőről 464·2 millió pengőre, vagyis 6·9 millió pengővel emelkedett s ezzel a *takarékbetétek* állandéka elérte az 1913. évinek 46·3%-át. A *folyószámlabetétek* állandéka ugyanezeknél a pénzintézeteknél szeptember folyamán 9·5 millió pengő csökkenést mutat. A csökkenés a belföldi értékekben elhelyezett folyószámlabetétek esése (16·9 millió pengő) folytán állt elő, míg az idegen értékekben elhelyezett folyószámlabetétek jelentősen — 7·4 millió pengővel — emelkedtek. A folyószámlás betétek szeptember 30-án az 1913. évinek 92·3%-át tették.

A betétek alakulása.¹⁾ — Formation des dépôts.¹⁾

Betétek Dépôts	1924				1925				1926				1927				1928				
	VI.	VII.	VIII.	IX.	VI.	VII.	VIII.	IX.	VI.	VII.	VIII.	IX.	VI.	VII.	VIII.	IX.	VI.	VII.	VIII.	IX.	
	1,000,000 P																				
Takarékbetétek — Dépôts d'épargne ..	3·7	30·6	143·0	231·9	364·8	428·6	452·2	457·3	464·2												
Folyószámlabetétek — Dépôts sur comptes courants ..	85·2	237·5	378·2	502·3	682·2	750·3	752·7	799·9	790·4												

¹⁾ A budapesti 13 legnagyobb pénzintézetnél és a postai takarékpénztárnál. — Aux 13 principaux établissements de crédits de Budapest et à la Caisse d'épargne postale.

A *részvények értéke*. A *tőzsdéindex*, mely a budapesti tőzsdén jegyzett részvények értékalakulását mutatja, szeptember folyamán 19·9-ről 19·5-re csökkent. A jegyzett részvénykategóriák közül a cukorgyárak, gáz- és villamossági vállalatok s különösen a sörgyárak és szeszipari vállalatok részvényindexei mutatnak jelentősebb csökkenést, míg említésreméltó emelkedés a textilipari vállalatoknál konstatálható. Az egyéb részvénykategóriák árfolyama nagyjában változatlan maradt.

Részvényindex. — Indice d'actions.

(1913 = 100)

Megnevezés Désignation	1924		1925		1926		1927		1928				
	VI.	VII.	VI.	VII.	VI.	VII.	VI.	VII.	VI.	VII.	VIII.	IX.	
Részvényindex — Indice d'actions	11·4	13·3	10·2	15·6	20·8	19·9	19·8	19·9	19·5				
Vállalatindex — Indice d'entreprises	—	18·0	14·0	22·4	30·5	30·7	30·5	30·7	30·0				

Fizetésektelenségek. Az új *fizetésektelenségek* száma az előző hónaphoz viszonyítva 11·9%-os csökkenést mutat, amennyiben a múlt havi 67-ről 59-re esett, 1.484·6 ezer P aktívával és 2.360·6 ezer P passzívával. A *befejezett fizetésektelenségek* száma 139-ről 79-re esett, 3.316·7 ezer P aktívával és 4.871·8 ezer P passzívával.

Budapestre esik az összes új *fizetésektelenség* számából 20 (33·9%), 756 ezer P aktívával és 1.108·6 ezer P passzívával, a *befejezett fizetésektelenségekből* 26, 649·3 ezer P aktívával és 1.393·9 ezer P passzívával.

Fizetésektelenségek. — Insolvabilités.

Év, hó Année, mois	Az új fizetésektelenségek Nouv. insolvab.						A bef. fizetésektelenségek — Insolv. termin.					
	száma nombre	aktívák actifs		passzívak passifs		összege P-ben en pengős	száma nombre	aktívák actifs		passzívak passifs		összege P-ben en pengős
		VI.	VII.	VI.	VII.			VI.	VII.	VI.	VII.	
Összes. Total												
1928. I.	180	10,540.408	15,866.036	55	1,181.429	2,769.304						
II.	156	7,656.758	11,368.123	69	6,841.247	10,605.769						
III.	171	6,078.971	9,869.785	87	2,509.263	4,312.354						
IV.	153	2,913.928	5,046.152	110	2,589.839	4,786.843						
V.	176	5,295.772	9,233.534	108	3,651.270	6,294.076						
VI.	164	6,250.859	11,248.040	83	2,192.097	4,136.203						
VII.	115	3,376.188	5,419.582	85	2,777.133	4,917.539						
VIII.	67	2,360.503	3,741.368	139	5,691.183	10,227.488						
IX.	59	1,484.643	2,360.621	79	3,316.721	4,871.786						

Váltóóvások. Az óvatolt váltók szeptemberi adatai számbelileg esést, viszont értékben emelkedést mutatnak az előző hónappal szemben. Számuk 403-mal esett, úgyhogy a szeptember hónapban az óvatolt váltók darabszáma 9.883-ra szállt le, 6.815.101 P értékkel. A magyarországi összes váltók közül 3.208 darab (32·5%) 2,925.811 P értékkel Budapesten került bemutatásra.

Óvatolt váltók. — Lettres de change protestées.

Időszak — Epoque	Összesen — Total	
	db. pièces	P pengős
1928. I.	10 062	7,814.254
II.	9.243	6,949.589
III.	9.641	6,853.364
IV.	10.549	6,756.663
V.	10 863	7,021.418
VI.	9.335	5,837.878
VII.	9.789	6,354.609
VIII.	10.286	6,732.836
IX.	9.883	6,815.101